

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่เราจัดให้มีการศึกษา ก็เพื่อสนองต่อความจำเป็น ความต้องการของบุคคล และสังคม เติมการจัดการศึกษาโดยระบบโรงเรียนของไทย ก็สนองความต้องการของบุคคลและสังคมอยู่เพราะคนน้อย วิชาหนังสือจึงเป็นวิชาอาชีพอย่างหนึ่ง ต่อมาเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป คนมากขึ้น การเรียนรู้วิชาหนังสืออย่างเดียวเริ่มสร้างปัญหา เช่น ทำให้เกิดการว่างงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้การศึกษา ไม่เป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นักการศึกษาจึงมีแนวคิดใหม่ที่จะจัดการศึกษา ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น กล่าวคือให้รู้หนังสือและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ด้วย ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ จึงได้มีการจัดวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพไว้ ทั้งระดับประถมและมัธยม (พรเพ็ญ ปทุมศิริ 2527:18)

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง ในโครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งประกอบด้วย งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง โดยกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาได้เรียนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างเจตคติ ประสบการณ์ ความรู้และทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน เล็ก ๆ น้อย ๆ และเป็นการนำไปสู่การทำงานที่ยากขึ้นเป็นลำดับ จนสามารถบรรลุถึงงานอาชีพในท้องถิ่นของตน อันเป็นการช่วยแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของผู้เรียนแต่ละคน ตลอดจนครอบครัวให้ดีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (เอกสาร- การสอนชุดวิชาการบูรณาการประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2525:449)

✓ ขำรง บัวศรี (2521:5-8) กล่าวถึงการศึกษาขั้นการงานและพื้นฐานอาชีพ ว่า เป็นการศึกษาที่เตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ ทั้งที่เป็นอาชีพอิสระหรืออาชีพรับจ้าง ทั้งในส่วนที่ต้องให้ความรู้พื้นฐานและทักษะอย่างง่าย ๆ ตามความต้องการและความ

สามารถของผู้เรียน เน้นหนักในคำนำพื้นฐาน สร้างความสนใจและความสำนึกในความสำคัญ
ของงานอาชีพ รวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ

หลักการของหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น พร.เพ็ญ ปทุมศิริ
(2527:18-19) กล่าวไว้ว่า

หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น จัดทำขึ้นโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อให้
สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจหรือแบบเปิด และสนองเจตนารมณ์
ของหลักสูตรที่มุ่งให้มีลักษณะเบ็ดเสร็จ ทั้งมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถนำไปปฏิบัติได้ ฉะนั้น
ในการจัดทำจึงมีหลักการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ใหม่ทั้งที่เป็นแบบที่คนทั้งประเทศจะต้อง
เรียนร่วมกัน และส่วนที่ท้องถิ่นจะนำไปดัดแปลงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับภาวะและความต้อง-
การของท้องถิ่นด้วย เช่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จัดให้มีเนื้อหาสาระที่ต้องเรียน 2 ส่วน
ส่วนหนึ่งเป็นเรื่องที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน อีกส่วนหนึ่งเป็นเรื่องที่ให้ผู้เรียนเลือก ที่เรียกว่า
งานเลือก ซึ่งผู้เรียนจะเลือกเรียนตามความสนใจ และถนัด ทั้งนี้เพื่อเตรียมผู้เรียนไปสู่อาชีพ
ในภายหน้า ยิ่งกว่านั้นในส่วนที่เป็นงานเลือกและส่วนที่เป็นรายละเอียดของหลักสูตรท้องถิ่น
คือเขตการศึกษาทุกเขต ยังมีบทบาทในการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของตนด้วย

2. จัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ให้ผู้เรียน เรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอก
โรงเรียน เพื่อสนองหลักการของหลักสูตรที่มีลักษณะแบบเปิดและเบ็ดเสร็จ

3. จัดมวลประสบการณ์ให้สอดคล้องกับวิถีภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน ด้วย
เหตุนี้เนื้อหากิจกรรมบางเรื่องในหลักสูตรจึงคำนึงถึง

3.1 ให้เรียนเหมือนกันตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยมีความยากง่าย
แตกต่างกัน

3.2 เริ่มเรียนในเวลาแตกต่างกัน ตามความพร้อมของผู้เรียน เช่น เรื่อง
การประกอบ ปรุง จัดและการถนอมอาหาร เริ่มให้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นต้น

ในการจัดโครงสร้างของหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น ได้จัดให้สอดคล้อง
กับหลักการดังกล่าวคือ จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ประสบการณ์ 3 ด้านคือ

1. ประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน ประสบการณ์ประเภทนี้เป็นประสบการณ์ที่
ควรจะมี เพราะเป็นประสบการณ์ของการทำงานในชีวิตประจำวัน เช่น การปิดกวาง รั้วคูดู

การทำอาหาร การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

2. ประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน คือประสบการณ์ที่เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานของกระบวนการ ในการทำงานช่าง เช่น การออกแบบ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ การประกอบ การตกแต่ง เป็นต้น ประสบการณ์ดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนทำงานเป็นคือทำงานอย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นไปตามขั้นตอนตามลักษณะของงาน โรงเรียนจะต้องจัดประสบการณ์โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างจริงจัง ให้เกิดทักษะและกระบวนการในการทำงานที่ถูกต้อง

3. ประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงาน เป็นความรู้ ทักษะพื้นฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ได้แก่ เป็นความรู้ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมวิทยา ความรู้ในเรื่องมารยาทเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรู้เกี่ยวกับการค้า ความรู้ในเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้น ซึ่งความรู้เหล่านี้จะไปช่วยส่งเสริมและสนับสนุนประสบการณ์ทั้ง 2 ด้าน ให้ดียิ่งขึ้น โดยปกติความรู้เหล่านี้จะสอนสอดแทรกในเนื้อหาสาระของแต่ละงาน โดยสอนไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงาน ไม่แยกมาสอนต่างหาก

นอกจากประสบการณ์ทั้ง 3 ด้านนี้แล้ว ยังจะต้องจัดประสบการณ์เพิ่มในค่านที่จะส่งเสริมลักษณะนิสัยและคุณธรรมในการทำงานอีก เช่น ความมีระเบียบ ประณีต อดทน ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เป็นต้น โดยสอนสอดแทรกไปพร้อมกับการทำงาน เช่น เกี่ยวกับการสอนประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงาน (พรเพ็ญ ปทุมศิริ 2527:19)

หน่วยศึกษานิทเทศ์ กรมสามัญศึกษา (2520:164) ได้ออกคู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 โดยกำหนดลักษณะงานของหมวดวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพไว้เป็น 3 อย่างคือ

1. งานบ้าน เป็นงานที่ปลูกฝังกิจนิสัยที่ดี ฝึกให้เด็กมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานภายในบ้าน รู้จักทำความสะอาด การจัดบ้าน การเลือกอาหาร การปรุงอาหารที่มีประโยชน์ ตลอดจนการเลี้ยงดูเด็ก และงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเครื่องแต่งกายตามความเหมาะสมได้

2. งานเกษตร เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมให้เด็กใ้กล้าความรู้เกี่ยวกับการเกษตรไปพัฒนาอาชีพและครอบครัว ตลอดจนให้ท้องถิ่น การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัว และการ

ปรับปรุงกลุ่มเกษตรกรให้เป็นปึกแผ่น เป็นกำรวางพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวม
ใหม่ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกษตรที่ทันสมัย

3. งานประดิษฐ์และงานช่าง เป็นงานพื้นฐานเกี่ยวกับงานช่าง โดยสามารถนำ
วัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ สามารถใช้เครื่องมือทำงานได้อย่างถูกต้อง
และปลอดภัย ตลอดจนเก็บรักษาเครื่องมือเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

หลักสูตรกลุ่มนี้ มีรายละเอียดของงานเลือก ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดย
เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกงานตามความถนัด และความสนใจของตนเองด้วย

✓ การใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเท่าที่ผ่านมานั้น ประสบปัญหาและ
อุปสรรคหลายประการ สุธณี ประจักษ์ศักดิ์ และ ศิริกุล ไทพิทักษ์ (2525:6) กล่าวว่า
เราคงพูดไม่ได้เต็มปากเต็มคำว่า การศึกษาวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพของการศึกษาไทย
ประสบผลสำเร็จ สาเหตุสำคัญที่การศึกษาทางด้านการงานและพื้นฐานอาชีพล้มลุกคลุกคลาน
มาตลอดนั้น เกิดจากการศึกษาของไทยเรา ไม่มีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น การ-
ขาดแคลนครูผู้สอน โรงฝึกปฏิบัติงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเจตคติของพ่อแม่ผู้ปกครอง
เป็นต้น บิดามารดา หรือผู้ปกครองนั้น มุ่งหวังที่จะปลูกฝังบุตรหลานของตนให้ได้รับการศึกษา
สูงสุด เพราะคนไทยส่วนใหญ่ถือว่า การใช้แรงงานเป็นเรื่องของข้าทาสบริวาร ไม่ใช่เรื่อง
ของเจ้าคนนายคน (สมพงษ์ พลสมบูรณ์ 2526:4)

✓ ประสงค์ จินตาวงศ์ (2527:541) กล่าวถึงปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ในค่านับผู้ปกครองและชุมชนว่า ผู้ปกครองยากจนและขาดความรู้ความเข้าใจ
ในหลักการ จุดหมายและวัตถุประสงค์สำคัญของหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุประสงค์
ของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้ปกครองใช้เวลาส่วนใหญ่ทำมา
หาเลี้ยงชีพ จึงไม่มีเวลาที่จะเอาใจใส่บุตรหลาน และถือว่าการศึกษาเป็นหน้าที่ของครู การ
จัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น ต้องใช้วัสดุฝึกงาน และเครื่องมือที่
จำเป็นต่าง ๆ ในแต่ละงาน เมื่อผู้ปกครองยากจนก็ไม่สามารถจะหาเงินมาซื้อวัสดุและ
เครื่องมือต่าง ๆ ตามความต้องการของบุตรหลานได้ ย่อมเป็นปัญหาและอุปสรรคในการ
ดำเนินการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพดังปรากฏอยู่ทั่วไป ไม่ว่าโรงเรียนในเมือง
หรือชนบท ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการและเป็นลูกจ้างของรัฐบาล ก็มุ่งหวังจะให้บุตร

หลานของคนเรียนทางค่านวิชาชั้นสูง เช่นมุ่งเรียนเกี่ยวกับกลุ่มทักษะ คือภาษาและคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงเพื่อที่จะได้ประกอบอาชีพเป็นแพทย์ วิศวกร อาจารย์ ข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในแต่ละระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ย่อมทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ

ในชีวิตการเรียนของนักเรียนนั้น ย่อมได้รับอิทธิพลจากบุคคล 2 ฝ่าย คือครูและผู้ปกครอง โดยเฉพาะผู้ปกครอง เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กมาก ความรัก ความอบอุ่นที่พ่อแม่ให้กับลูกนั้น ช่วยพัฒนาทางสมอง ทางร่างกายและทางสังคมสูงมาก ความรักพื้นฐานอยู่ที่ครอบครัว อย่าไปหวังที่ครู 100% (เก็บศิริ บุญยสิงห์ 2527:9) ผู้ปกครองเป็นทั้งครูคนแรกและคนสุดท้าย เป็นครูที่สำคัญที่สุดของเด็ก เข้าใจพื้นฐานอันแท้จริงและปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางกายและอารมณ์ของเด็ก (ละเมียด ลิมอักษร : 2514:12)

เมื่อปี พ.ศ. 2526 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้วิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการศึกษาประชาบาล" พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งและส่งผลอย่างมากต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน ในการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2517 ปัจจัยนี้มีผลถึงหนึ่งในสามของปัจจัยทุกด้านรวมกัน

การวิจัยเรื่อง "ความพร้อมของเด็กไทยเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพ" โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. 2522 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคนควาว่า เด็กไทยอายุระหว่าง 5-9 ขวบจะมีความพร้อมเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพหรือไม่ เพียงใด และเพื่อศึกษาข้อมูลของความพร้อมเหล่านี้มีความสัมพันธ์หรือแตกต่างกับเนื้อหาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ เพียงใด ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,106 คน จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลใน 12 จังหวัด ผลการวิจัยในคั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 38.87 ประกอบอาชีพทางการเกษตร อาชีพรับจ้างร้อยละ 25.68 อาชีพรับราชการร้อยละ 23.69 อาชีพค้าขายร้อยละ 11.66 อาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อความพร้อมและการ เรียนการสอนการงานและพื้นฐาน

อาชีพทุกอย่างใด จะมีผลในค่านิยมและความพร้อมและทักษะเพียงเล็กน้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อการจัดหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

เมื่อการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบปัญหาค้นผู้ปกครอง และผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนของนักเรียน ตลอดจนอาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นผู้สรรคต่อความพร้อมและการเรียนการสอนกลุ่มนี้ทุกอย่างใด ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครอง

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความต้องการและการปฏิบัติจริงในการฝึกปฏิบัติค่านิยมและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพุมธานี" โดยภริมา ศรีเพชร (2527: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการในการปฏิบัติสูงกว่าการได้ปฏิบัติจริง นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ ต้องออกไปประกอบอาชีพโดยเฉพาะนักเรียนในต่างจังหวัด จึงน่าที่จะได้ทำการศึกษาดังเรื่องการส่งเสริมการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครองในระดับชั้นนี้

การจัดการศึกษากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นพื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาชนบท ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และมีจำนวนอำเภอที่ประกาศเป็นเขตชนบทยากจนถึง 20 อำเภอ (แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน ปี 2527-2529: 246) ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่าทุกจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย และจังหวัดนี้มีจำนวนของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสูงสุดในประเทศ คือมีถึง 1,330 โรงเรียน (สถิติการศึกษา 2526: 008) มีขนาดของโรงเรียนทุกขนาดซึ่งจะเป็นตัวแทนของประชากรได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงศึกษาการส่งเสริมการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครองในจังหวัดนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม

เนื่องจากสภาพของเขตในเมืองและนอกเมืองมีความแตกต่างกันในค่านิยมประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ตลอดจนความสัมพันธ์ต่อกัน คนที่อาศัยในเขตนอกเมืองนั้น ครอบครัวต้องทำหน้าที่หุงการเลี้ยงดู ตลอดจนการถ่ายทอดอาชีพ ไม่มีสถาบัน

แบ่งเบาภาระของครอบครัวอย่างคนในเมือง (อุทัย ทิรัญโท 2526:201) ผู้วิจัยจึงศึกษา
 ทิวแปรค่านที่อยู่ของผู้ปกครองนักเรียนใน 2 เขตเปรียบเทียบกันคือ เขตในเมืองและ
 เขตนอกเมือง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครอง
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของ
 ผู้ปกครอง เขตในเมืองและเขตนอกเมือง

สมมติฐานของการวิจัย

การส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน เขต
 ในเมืองและนอกเมืองแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการศึกษา
 2527 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เท่านั้น
2. ในการศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะทิวแปรค่านที่อยู่ของ
 ผู้ปกครอง 2 เขต คือ เขตในเมืองและเขตนอกเมือง
3. การส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาเฉพาะการส่งเสริมในค่านต่อไปนี้
  - 3.1 การให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
  - 3.2 การฝึกหัดและการแก้ไขการทำงานของเด็ก
  - 3.3 การจัดหาสื่อการเรียนรู้การทำงานและพื้นฐานอาชีพ
  - 3.4 การชักจูงให้สนใจและมองเห็นความสำคัญของการงาน และพื้นฐาน
 อาชีพ

3.5 การติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพ

3.6 การจัดสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

4. การศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการทำงานให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพและด้านการฝึกหัด และแก้ไขการทำงานของเด็กนั้น ศึกษาโดยยึดเฉพาะเนื้อหาในแผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในส่วนที่เป็นงานบังคับ ซึ่งนักเรียนทุกโรงเรียนได้เรียนเหมือนกันหมด

5. การศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการทำงานที่สนใจและเห็นความสำคัญของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพนั้น เน้นเฉพาะการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการพูดให้กำลังใจ แนะนำชี้แจงในเรื่องของการทำงาน และการให้รางวัล

6. การศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เน้นเฉพาะการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดเวลาและสถานที่ให้เด็กทำงานต่าง ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า การให้สัมภาษณ์ของผู้ปกครองเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง

คำจำกัดความ

การส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียน ซึ่งครอบคลุมด้านต่าง ๆ 6 ด้านดังนี้

1. การให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพ
2. การฝึกหัดและการแก้ไขการทำงานของเด็ก
3. การจัดหาสื่อการเรียนการงานและพื้นฐานอาชีพ
4. การชักจูงให้สนใจและมองเห็นความสำคัญของการงานและพื้นฐานอาชีพ
5. การติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการงานและพื้นฐานอาชีพ
6. การจัดสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ หมายถึง มวลประสบการณ์กลุ่มที่ 4 ในหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้
เจตคติ และทักษะ ตามขั้นตอนในการทำงานเกี่ยวกับการงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์
งานช่างและงานอาชีพอื่น ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดามารดา หรือญาติผู้ใหญ่ ซึ่งมีความสัมพันธ์และ
รับผิดชอบเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

เขตในเมือง หมายถึง เขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

เขตนอกเมือง หมายถึง นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู เอกสาร วารสาร บทความและงาน
วิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพและบทบาทของผู้ปกครองในการ
ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการวิจัย เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่ม
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหา การ-
ใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ
4. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่ตัวอย่าง
ประชากรจำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นผู้ปกครองโรงเรียนในเมือง 15 คน และผู้ปกครอง
โรงเรียนนอกเมือง 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงให้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปสัมภาษณ์
ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากรคือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด
อุบลราชธานี จำนวน 240 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) โดยเลือกอำเภอจากการจัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ-
ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งแบ่งกลุ่มอำเภอเป็น 5 กลุ่ม ให้ได้กลุ่มละ 1 อำเภอ
เลือกเอาเฉพาะอำเภอที่มีโรงเรียนในเมืองอย่างน้อย 2 โรงเรียน และโรงเรียนกึ่งตารอย่าง

น้อย 1 โรง ถ้ามีมากกว่า 1 อำเภอใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ได้จำนวนอำเภอ 5 อำเภอ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดาให้ได้โรงเรียนในเมือง อำเภอละ 2 โรง โรงเรียนทั่วไป 1 โรงและโรงเรียนกึ่งนคร 1 โรง ได้โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 20 โรง เลือกห้องเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ธรรมดาได้โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน เลือกนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง แบบธรรมดาห้องเรียนละ 12 คน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

6. นำข้อมูลที่ไ้มาหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้ง วิเคราะห์ความแตกต่างของการส่งเสริมการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของผู้ปกครอง นักเรียนในเมืองกับผู้ปกครองนักเรียนนอกเมือง โดยการทดสอบค่าซี (Z-test)

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองและครู ในการร่วมมือกันเพื่อช่วยให้การเรียน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดี ระหว่างบ้าน และโรงเรียน ให้มีผลดีต่อนักเรียน
3. เป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการ ศึกษา ในการส่งเสริมการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพให้บรรลุตามเป้าหมาย

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย